

6. Løsningsforslag til oppgaver til syrer og baser.

1.

- a. En proton donor
- b. En proton akseptor
- c. En syre som dissosierer fullstendig.
- d. En syre som dissosierer i en meget begrenset grad.
- e. En løsning hvor $[H^+] > [OH^-]$
- f. En løsning hvor $[H^+] < [OH^-]$
- g. En løsning hvor $[H^+] = [OH^-]$
- h. $pH = -\log[H^+]$

2.

- a. $HCl(aq) \rightarrow H^+(aq) + Cl^-(aq)$
- b. $HCN(aq) \rightleftharpoons H^+(aq) + CN^-(aq)$
- c. $CH_3COOH(aq) \rightleftharpoons H^+(aq) + CH_3COO^-(aq)$

4. $K_w = 1.0 \cdot 10^{-14}$.

5. Det betyr at $[H^+] \cdot [OH^-]$ alltid vil være lik K_w som er lik $1.0 \cdot 10^{-14}$, $K_w = [H^+] \cdot [OH^-] = 1.0 \cdot 10^{-14}$

6.

- a. NH_3
- b. CH_3COO^-
- c. F^-
- d. NO_2^-
- e. HCO_3^-

7. Hva er de korresponderende (konjugerte) syrene til følgende baser?

- a. HF
- b. NH_4^+
- c. CH_3COOH
- d. $HClO$
- e. $HClO_2$

8. Hva er pH i:

- a. Sterk syre, $[H^+] = 1.0 M \Rightarrow pH = -\log[H^+] = -\log 1 = 0$
- b. Sterk syre, $[H^+] = 0.1 M \Rightarrow pH = -\log[H^+] = -\log 0.1 = 1$
- c. Sterk syre, $[H^+] = 0.01 M \Rightarrow pH = -\log[H^+] = -\log 0.01 = 2$

9. $pH = 14 - pOH = 14 - 3 = 11$

10. Hva er pH i en 0.01 M løsning av CH₃COOH, K_a = 1.8 • 10⁻⁵?

Reaksjonslikning:

Likevektsuttrykk:

$$K_a = [\text{H}^+][\text{CH}_3\text{COO}^-]/[\text{CH}_3\text{COOH}]$$

Tolking av reaksjonslikning:

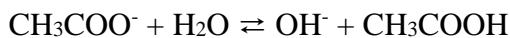
Start	0.01	0	0
Omsetning	-x	+ x	+ x
Likevekt	0.01 - x	+ x	+ x

$$K_a = \frac{[\text{H}^+][\text{CH}_3\text{COO}^-]}{[\text{CH}_3\text{COOH}]} = \frac{x \cdot x}{0.01 - x} \approx \frac{x^2}{0.01} \text{ (fordi } x \ll 0.01) = 1.8 \times 10^{-5} \Rightarrow$$

$$x^2 = 1.8 \times 10^{-7} \Rightarrow x = 0.00042 \quad \text{pH} = -\log 0.00042 = 3.37$$

11. Hva er pH i en 0.01 M løsning av CH₃COO⁻.

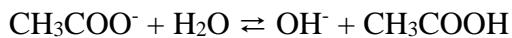
Reaksjonslikning:

Likevektsuttrykk:

$$K_b = [\text{OH}^-][\text{CH}_3\text{COOH}]/[\text{CH}_3\text{COO}^-]$$

Tolking av reaksjonslikning:

Start	0.01	0	0
Omsetning	-x	+ x	+ x
Likevekt	0.01 - x	+ x	+ x

$$K_w = K_a \times K_b \Rightarrow K_b = \frac{K_w}{K_a} = \frac{1.0 \times 10^{-14}}{1.8 \times 10^{-5}} = 5.6 \times 10^{-10}$$

$$K_b = \frac{[\text{OH}^-][\text{CH}_3\text{COOH}]}{[\text{CH}_3\text{COO}^-]} = \frac{x \cdot x}{0.01 - x} \approx \frac{x^2}{0.01} \text{ (fordi } x \ll 0.01) = 5.6 \times 10^{-10}$$

$$x^2 = 5.6 \times 10^{-12} \Rightarrow x = 2.37 \times 10^{-6} \quad \text{pOH} = -\log 2.37 \times 10^{-6} = 5.63$$

$$\text{pH} = 14 - 5.63 = 8.37$$

12. Hva er pH i en løsning som er 0.011 M i CH₃COOH og 0.015 i CH₃COO⁻?

$$\text{pH} = \text{pK}_a + \log \frac{[\text{Base}]}{[\text{Syre}]} = -\log 1.8 \times 10^{-5} + \log \frac{[\text{CH}_3\text{COO}^-]}{[\text{CH}_3\text{COOH}]} = 4.74 + \log \frac{0.015}{0.011} = 4.87$$

13. Hva er pH i en 0.1 M løsning av NaOH?

Sterk base, [OH⁻] = 0.1 M \Rightarrow pOH = -log[OH⁻] = -log 0.1 = 1; pH = 14 - pOH = 14 - 1 = 13